

niekomercyjnych i dostarczaniem usług technicznych dla prywatnych inwestycji zagranicznych).

W 1990 roku Bank Światowy podpisał z rządem polskim „Loan Agreement” – Umowę Kredytową na realizację Programu „Strategii Zarządzania Środowiskiem” stanowiącą początek międzynarodowej pomocy dla inwestycji w ochronie środowiska w Polsce.

Pomoc finansowa Banku jest kredytem z okresem płatności nawet do 20 lat, z 5 – cio letnim okresem karencji. Może być on udzielany w wysokości do 50% kosztów inwestycji. Bank oferuje trzy rodzaje kredytów:

Kredyty dostosowawcze – przeznaczone na finansowanie procesów dostosowawczych do warunków Unii Europejskiej,

Kredyty inwestycyjne – przeznaczone na finansowanie projektów inwestycyjnych (modernizacja urzędów, zmiany organizacyjne, pomoc konsultacyjna itp.),

Linie kredytowe – przeznaczone na finansowanie projektów modernizacyjnych i rozwojowych realizowanych przez prywatne podmioty gospodarcze,

Ponadto Bank oferuje pomoc w postaci gwarancji kredytowych, jak również doradztwa technicznego i strategicznego.

Pomoc Banku przeznaczona jest w głównej mierze na realizację zadań i celów rządowego Programu Rozwoju i Reform Gospodarczych, zgodnie z w/w umową z 1990 roku. Beneficjentami pomocy są prywatne i państwowe podmioty gospodarcze planujące realizację inwestycji, posiadające dla tych zadań gwarancje Ministra Finansów zabezpieczające spłatę kredytów. Kredyty te mają charakter współfinansujący, co oznacza konieczność zgromadzenia przez beneficjanta pomocy środków finansowych z innych źródeł (również z funduszy ekologicznych).

Podstawowe warunki jakie muszą spełniać projekty zgłoszone do finansowania kredytem Banku Światowego to zgodność z Polityką Ekologiczną Państwa, mierzalność spodziewanych korzyści ekologicznych oraz efektywność ekonomiczna realizowanych inwestycji jak również spodziewane długofalowe korzyści ekologiczne i ekonomiczne dla kraju, przyczyniające się do trwałego (zrównoważonego) rozwoju.

W ramach specjalnych linii kredytowych podmioty prywatne i komunalne mogą ubiegać się o kredyty na realizację własnych przedsięwzięć. Linie te pilotażowo uruchomione zostały za pośrednictwem dwóch banków:

- Powszechnego Banku Kredytowego S.A.
- Banku Inicjatyw Społeczno – Ekonomicznych S.A. (na realizację Programu Rozwoju Komunalnego).

2. Ekologiczny Fundusz Partnerski – Poland and Hungary Assistance for the Reconstruction of the Economy (PHARE).

Nowe zasady korzystania z funduszu zmodernizowanego przedstawiono w tekście zasadniczym.

Pomoc finansowa w ramach PHARE, przeznaczona jest głównie na przebudowę gospodarki z modelu scentralizowanego na rynkowy, przyznawana jest Polsce na podstawie co roku podpisywanych umów z Komisją Europejską. Projekty przydziału środków na programy realizowane przez poszczególne resorty przedstawia Radzie Ministrów Komitet Integracji Europejskiej, powołany przez Rząd RP dla celów przygotowania i koordynacji polityki integracji Polski z Unią Europejską. Koordynatorem realizacji pomocy w ramach PHARE w dziedzinie ochrony środowiska, na którą przeznaczają się zgodnie z zaleceniem Parlamentu

Europejskiego 10% sumy środków przekazywanych co roku dla Polski jest Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Pomoc finansowa w ramach funduszu PHARE jest przyznawana w formie darowizny. W sektorze ochrony środowiska pomoc ta jest przeznaczona na finansowanie przedsięwzięć zmierzających do zmniejszenia zanieczyszczenia środowiska przyrodniczego w Polsce, a więc bezpośrednio na cele ochrony wody, powietrza, powierzchni ziemi jak również na opracowania pomocnicze, tj. studia wykonalności, oszacowanie wpływu inwestycji na stan środowiska naturalnego, szkolenia. Beneficjentami pomocy w tym sektorze mogą być wszystkie podmioty prawne.

Projekty zgłaszane do udzielenia pomocy winny uwzględniać założenia Polityki Ekologicznej Państwa, powinny również prowadzić do osiągnięcia trwałego i znaczącego efektu ekologicznego oraz w sposób najbardziej ekonomiczny wykorzystywać zainwestowane środki.

3. Program Działań Wspólnej Realizacji (Join Implementation) oraz Global Environmental Facility (GEF),

Program ograniczenia emisji gazów cieplarnianych został wprowadzony w 1992 roku w wyniku podpisania przez Polskę Ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych z sprawie zmian Klimatu (tzw. Konwencji Klimatycznej). Fundusze w ramach programu Polska zyskuje bezpośrednio od krajów – donorów lub za pośrednictwem funduszu GEF, tworzono go ze środków Banku Światowego, zarządzanego przez Bank Ochrony Środowiska S.A.

Pomoc udzielana jest w formie pożyczek lub dotacji, zaś beneficjentami mogą być wszystkie podmioty prawne w Polsce.

Środki w ramach programu Join Implementation przeznaczone są na realizację przedsięwzięć zakwalifikowanych do kategorii:

- projektów bezpośrednio przyczyniających się do redukcji gazów cieplarnianych poprzez poprawę efektywności wykorzystania surowców lub ich zmianę (np. zamiana paliwa z węgla na gaz lub inne); bezpośrednio usuwanie z atmosfery (np. wykorzystanie gazów odpadowych, zalesianie)
- projektów bezpośrednio związanych z rozwojem technologii i wyposażenia (wprowadzanie systemów oszczędności energii, wykorzystanie źródeł energii odnawialnej).

Projekty zgłaszane do dofinansowania powinny uwzględniać założenia Polityki Ekologicznej Państwa, długookresowe, mierzalne korzyści ekologiczne i ekonomiczne dla kraju (tzw. zasady trwałego rozwoju jak również maksymalizację efektu przy danych cenach).

Celem przybliżenia w/w zagadnień można przytoczyć przykład polsko – norweskiego projektu pt. „Zamiana ogrzewania węglowego na gazowe” (faza pilotażowa). Projekt składał się z dwóch części, tj.:

- przejście z ogrzewania węglowego na gazowe, zakładający inwestycje w około trzydziestu nieprzemysłowych małych i średnich ciepłowniach (kotłowniach) w celu dostosowania do spalania gazu. Projekt dotyczył budynków mieszkalnych i użyteczności publicznej i

obejmował wytwarzanie energii elektrycznej i ciepłej w sposób skojarzony poprzez zamianę kotłów węglowych na kotły kondensacyjne i konwencjonalne opalanie gazem.

- ocieplanie budynków mieszkalnych i montaż energooszczędnego wyposażenia w kilkuset nowych mieszkaniach

Projekty zgłaszane w ramach programu zamiany ogrzewania z węglowego na gazowe powinny obejmować (oprócz zmiany systemu grzewczego) również instalacje środków poprawy efektywności energetycznej w systemach rozdziału i przesyłania ciepła oraz w obiektach odbioru ciepła, minimalizujących koszty.

4. Fundusze pochodzące ze współpracy bilateralnej

Pomoc finansowa pochodząca ze współpracy bilateralnej przyznawana jest przez rządy państwa w ramach umów międzynarodowych. Dotychczas podpisano umowy z rządami następujących państw: Belgia, Dania, Finlandia (w tym Fundusz ekokonwersji fińskiej), Holandia, Japonia (nie odnowiono współpracy), Niemcy, Norwegia, USA, Szwajcaria, Szwecja i Wielka Brytania.

Fundusze pochodzące ze środków Pomocy Bilateralnej przyznawane są w postaci dotacji na pokrycie części kosztów przedsięwzięć. Finansowanie odbywa się po stronie kraju, gdzie następuje zapłata podmiotowi będącemu wykonawcą zadania. Beneficjentami tej formy pomocy mogą być wszystkie podmioty prawne w Polsce.

Projekty objęte w/w pomocą powinny być zgodne z założeniami Polityki Ekologicznej Państwa, jak również winny spełniać ewentualne wymagania dotujących. W wyniku realizacji projektu winna zostać osiągnięta trwała poprawa stanu środowiska naturalnego, jak również wprowadzenie nowoczesnych technologii i umiejętności ich zastosowania (know-how).

Załącznik Nr 3

**Konkurs Ekofunduszu
na oszczędność energii w systemach ogrzewczych**

EKOFUNDUSZ
 Tel. (+48 22) 8400 901; fax (+48 22) 8400 942
 e-mail: climate@ekofundusz.org.pl
www.ekofundusz.org.pl
 ul. Belwederska 18A
 00 – 762 Warszawa

KONKURS NA OSZCZĘDNOŚĆ ENERGII W SYSTEMACH OGRZEWCZYCH VII edycja

1. Cele i zadania funduszu

EkoFundusz jest fundacją powołaną w 1992 roku przez Ministra Finansów, działającego w imieniu Skarbu Państwa, dla efektywnego zarządzania środkami finansowymi pochodzącymi z zamiany części zagranicznego długu na wspieranie przedsięwzięć związanych z ochroną środowiska. EkoFundusz dysponując pieniędzmi krajów wierzytelskich, z reguły dofinansowuje w formie dotacji projekty mające istotne znaczenie dla ochrony środowiska w skali regionu czy kraju, ale także wpływające na osiągnięcie celów ekologicznych uznawanych za priorytetowe przez społeczność międzynarodową, w skali europejskiej, a nawet globalnej. Ponadto zadaniem EkoFunduszu jest ułatwienie transferu na polski rynek najlepszych zagranicznych technologii, a nawet stymulowanie rozwoju polskiego przemysłu ochrony środowiska.

2. Cel konkursu

Ogrzewnictwo, rozumiane jako zbiór różnorodnych technologii służących do zapewnienia odpowiedniego poziomu temperatur wewnętrznych w pomieszczeniach w okresie niskich temperatur zewnętrznych, ma znaczący udział w generowaniu emisji do atmosfery dwutlenku węgla, dwutlenku siarki, tlenku węgla, tlenków azotu, pyłów oraz innych substancji. W związku z tym EkoFundusz w oparciu o zawarte w statucie priorytety programowe zamierza dofinansować jednostki samorządowe, budżetowe, spółdzielnie mieszkaniowe i przedsiębiorstwa ciepłownicze przy wdrażaniu projektów poprawiających systemy ogrzewcze poprzez równoczesne zastosowanie energooszczędnych i przyjaznych do środowiska naturalnego technologii, zarówno w fazie wytwarzania, przesyłania jak i użytkowania ciepła, eliminujących CO₂, CO, SO₂, NO_x i pyłu.

Laureaci konkursu zostaną nagrodzeni w formie dotacji w wysokości do 30% nakładów inwestycyjnych niezbędnych do realizacji przedstawionego przedsięwzięcia, na sfinansowanie zadań planowanych do realizacji w roku 2000 i w latach następnych.

3. Warunki techniczne dla systemów i urządzeń istniejących

Aby możliwe było uzyskanie dofinansowania z EkoFunduszu, istniejące systemy i technologie ogrzewnictwa muszą spełniać następujące wymagania:

- całkowita moc znamionowa systemu składającego się ze źródła* (źródeł), sieci dystrybucyjnej i odbiorców nie może być mniejsza niż 1 MW_T i nie większa niż 50 MW_T (jako moc zainstalowana przed modernizacją).

* za źródło można przyjąć węzeł grupowy jeżeli jest on zasilany z ciepłowni o mocy zainstalowanej powyżej 50 MW.

System o którym mówi się w pkt. 1 musi być całkowicie zamknięty w układzie:

Źródło + sieć dystrybucyjna + budynki

Warunek kompleksowości projektu uważa się za spełniony, jeżeli po stronie odbioru obejmuje on użytkowników energii zamawiających min. 70% mocy pochodzącej ze źródeł ten system zasilających. Jeżeli w systemie tego rodzaju już wcześniej dokonano częściowej modernizacji (zaliczać się będzie prace, które wykonano po 1 stycznia 1996r.), projekty obejmujące modernizację pozostałych części tych systemów również mogą być dofinansowane pod warunkiem, że projekty te przewidują zamknięcie prac modernizacyjnych dla całego systemu.

Oznacza to, że nie będą dofinansowane projekty obejmujące tylko wybrane elementy systemu, a pozostawiające dalsze ich części bez zmian.

- przedmiotem dofinansowania mogą być systemy, w których:

- a. źródła i sieci dystrybucyjne mają minimum 15 lat
- b. źródła i sieci dystrybucyjne są czynne (źródła nie pracujące nie emitują zanieczyszczeń)
- c. roczny czas wykorzystania mocy znamionowej źródeł wynosi minimum 1700h

4. Warunki dla uzyskania dofinansowania z EkoFunduszu

Uprawniony do występowania o dofinansowanie i w przypadku przyznania środków do dysponowania nimi, jest właściciel systemu lub budynków i obiektów będących przedmiotem projektu. Jeżeli elementy systemu należą do różnych właścicieli, mogą oni występować wspólnie przedkładając dokument potwierdzający wolę współpracy w ramach i sposób podziału kwoty dotacji.

Projekt zgłoszony do EkoFunduszu musi zawierać zamkniętą strukturę finansowania (ew. planowaną) całości zadań przewidzianych do realizacji (łącznie z planowaną dotacją EkoFunduszu).

Projekt zgłoszony do EkoFunduszu musi być zoptymalizowany pod względem:

- a. technicznym, tzn. poprzez równoczesne zastosowanie przedsięwzięć dla źródła, sieci dystrybucyjnej oraz budynków i obiektów, zapewniać dopasowanie wielkości źródła i sieci dystrybucyjnej do zmniejszonego zapotrzebowania ciepła w budynkach i obiektach.
- b. ekonomicznym, tzn. wybór takiej, która umożliwi zapewnienie wymaganych standardów ogrzewania pomieszczeń i obiektów przy najniższych z możliwych nakładach inwestycyjnych
- c. organizacyjnych, tzn. zapewnienie rozliczeń mieszkańców i innych odbiorców ciepła według rzeczywistego, zmierzonego zużycia, stosując taryfy zachęcające do oszczędzania ciepła.

Powyższe zasady optymalizacji powinny być w projekcie udokumentowane (3.a. i 3.b.) lub potwierdzone dołączeniem kopii stosownych dokumentów (3.c. – podpisanie umowy z mieszkańcami lub odbiorcami)

UWAGA!!! Podstawowym dokumentem opisującym przedsięwzięcie od strony technicznej, organizacyjnej i ekonomiczno – finansowej jest wniosek o dotację.

W celu umożliwienia oceny projektu od strony efektywności ekonomiczno – finansowej konieczne jest umieszczenie we wniosku biznes planu przedsięwzięcia oraz dołączenie sprawozdań finansowych (ostatnie 3 lata) podmiotów biorących udział w projekcie.

Analizę ekonomiczną przedsięwzięcia należy wykonać w dwóch wariantach finansowania:

- wyłącznie w oparciu o środki własne i komercyjne
- uwzględniając dotację EkoFunduszu w wysokości 30% kosztów projektu, która w części zastąpi środki komercyjne.

Wszystkie wielkości ekonomiczne należy podawać dla tego samego okresu czasu (na dzień złożenia wniosku).

5. Kryteria oceny przedsięwzięć inwestycyjnych

Zgłaszane projekty poddane zostaną analizie w oparciu o obowiązujące w EkoFunduszu kryteria oceny.

Kryteria podzielone są na trzy grupy:

- pierwszą z nich tworzą kryteria związane z położeniem i charakterem inwestycji. Najwyżej ocenione zostaną przedsięwzięcia programowe podejmowane w ramach planów energetycznych gmin lub planów zagospodarowania przestrzennego na obszarach objętych specjalną ochroną lub na terenach, gdzie występują przekroczenia dopuszczalnych stężeń zanieczyszczeń powietrza.
- drugą grupę stanowią kryteria techniczne. Zgodnie z nimi preferowane są projekty powodujące największą redukcję mocy zainstalowanej w źródłach, redukcję zużycia energii pierwotnej i finalnej oraz emisji dwutlenku węgla.
- kryteria trzeciej grupy dotyczą wskaźników ekonomicznych. Według nich najwyższą ocenę uzyskują projekty o średnim poziomie rentowności, ale charakteryzujące się wysoką efektywnością redukcji dwutlenku węgla i zoptymalizowaniem wysokości nakładów inwestycyjnych na działania energooszczędne.

6. Tryb postępowania konkursowego

Wniosek o dotację wraz z wymaganymi załącznikami należy złożyć w dwóch egzemplarzach w terminie określonym w ogłoszeniu prasowym. Wnioski muszą być kompletne, zgodnie z instrukcją wypełnienia wniosku oraz wymaganiami dodatkowymi. W przypadku braku któregośkolwiek elementu w złożonym wniosku zostanie on odrzucony z dalszego rozpatrywania.

Wnioski zostaną poddane ocenie formalnej i merytorycznej przez komisję konkursową w oparciu o zatwierdzone przez Radę Nadzorczą EkoFunduszu kryteria. Projekty, które uzyskują powyżej 60% max ilości punktów przedstawione są do zatwierdzenia dotacji EkoFunduszu. Po uzyskaniu pozytywnej decyzji wnioskodawca zostanie pisemnie poinformowany o przyznaniu nagrody oraz o jej wysokości. Wnioskodawcy ubiegający się o dotację, którzy nie uzyskali wymaganego minimum punktów zostaną poinformowani o tym fakcie wraz z uzasadnieniem negatywnej decyzji.

Wnioski można składać w okresie od daty ukazania się ogłoszenia o konkursie do 01.10.2000r. (jedyną formą aplikacji jest dołączony wniosek o dotację). Zgłaszane wnioski będą rozpatrywane na bieżąco w miarę ich napływu.